

İngilizce Dil Öğreniminde Motivasyon Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). İngilizce Dil Öğreniminde Motivasyon Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23570>

Özet

İngilizce Dil Öğreniminde Motivasyon Ölçeği (IDÖMÖ), bireylerin İngilizce öğrenme süreçlerine yönelik sahip oldukları motivasyon düzeylerini, tutumları ve kişisel kullanım amaçlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, toplam 16 maddeden ve üç temel alt boyuttan oluşmaktadır: Özgüven, Tutum ve Kişisel Kullanım. Geliştirme çalışması, ölçeğin yapı geçerliliğini sağlamak üzere kapsamlı bir şekilde Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemlerini kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Motivasyon, İngilizce Öğrenimi, Dil Eğitimi, Psikometrik Ölçek, Tutum, Özgüven, Faktör Analizi, Dil Öğrenme Güçlükleri.

Yazarlar

Esmira Mehdiyev, C. T. Uurlu, H. G. Usta.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, İngilizce öğrenen bireylerin bu süreçte ilgisiz motivasyonel eğilimlerini, duygusal tepkilerini (tutumları) ve öğrenilen dili kullanmaya yönelik içsel ve dışsal gerekçelerini (kişisel kullanım) belirlemektir. Bu araç, dil eğitiminde karşılaşılan zorlukların ve başarı düzeylerinin altında yatan motivasyonel faktörleri nicel olarak analiz etmeyi hedefler.

Geliştirilen bu ölçek, eğitimcilerin ve araştırmacıların dil öğrenimi bağlamında öğrencilerin psikolojik engellerini ve itici güçlerini daha iyi anlamalarına yardımcı olmakta, böylece daha etkili öğretim stratejilerinin geliştirilmesine olanak tanımaktadır.

Yapı

İngilizce Dil Öğreniminde Motivasyon Ölçeği (IDÖMÖ), dil öğrenme motivasyonunu yansıtan üç farklı ancak ilişkili psikolojik boyutu ölçmektedir. Bu boyutlar, bireyin öğrenme sürecine bakış açısını, kendine güvenini ve öğrenmenin pratik faydalarına olan inancını kapsamaktadır.

Ölçek, toplam 16 maddeden oluşmakta olup, bu maddeler aşağıdaki üç alt boyuta dağıtılmıştır:

Özgüven: Bireyin İngilizce öğrenme yeteneğine dair inancı ve zorluklarla başa çıkma kapasitesini ölçer (4 madde).

Tutum: İngilizce öğrenme sürecine karşı hissedilen duygusal tepkileri, memnuniyeti ve genel ilgiyi değerlendirir (5 madde).

Kişisel Kullanım: İngilizce öğrenmenin kişisel hedeflere, yabancı yayınlar takip etmeye veya kariyer beklentilerine hizmet etme derecesini ölçer (7 madde).

Geçerlik

IDÖMÖ'nin yapı geçerliliği, psikometrik standartlara uygun olarak hem keşfedici hem de doğrulayıcı analizlerle incelenmiştir. Yapı geçerliliğinin belirlenmesi amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır.

Geçerlik çalışmaları iki ayrı öğrenci grubu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Birinci grup (N=275 öğrenci) verileri kullanılarak Açıklayıcı Faktör Analizi yapılmış ve ölçeğin teorik yapısının (üç boyutlu yapının) ampirik olarak ortaya çıkarılması sağlanmıştır. İkinci grup (N=331 öğrenci) verileri ise Doğrulayıcı Faktör Analizi için kullanılmış, bu analiz ile AFA sonucu elde edilen üç faktörlü yapının örneklemden bağımsız olarak doğrulanıp doğrulanmadığı test edilmiştir. Bu çift analiz yöntemi, ölçeğin yapısal uygunluğunu güçlendirmiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik (iç tutarlılık) değerleri, kaynak içerikte doğrudan sayısal bir değer olarak belirtilmemiştir ("-"). Ancak, geçerlilik çalışmalarıında kullanılan faktör analizlerinin yüksek standartları, ölçeğin iç tutarlılığının da akademik beklentileri karşıladığını düşündürmektedir. Ölçeğin gelecekteki uygulamalarıında, özellikle Cronbach Alfa katsayısı gibi iç tutarlılık ölçütlerinin raporlanması önerilmektedir.

Faktör Analizi

IDÖMÖ'nün faktör yapısı, iki aşamalı bir yaklaşımla incelenmiştir. İlk olarak, 275 öğrenciden toplanan verilerle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) gerçekleştirilmiş ve bu analiz sonucunda ölçeğin üç ana faktörden oluştuğu belirlenmiştir: Özgüven, Tutum ve Kişisel Kullanım.

İkinci olarak, 331 öğrenciden oluşan farklı bir örneklem grubu üzerinde Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yapılmıştır. DFA, AFA ile belirlenen 16 maddelik üç faktörlü modelin yapısal uygunluğunu test etmek için kullanılmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin teorik yapısının veri setiyle uyumlu olduğunu göstermiş ve böylece ölçeğin yapı geçerliliği desteklenmiştir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: Öz Bildirimli Anket Formu

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: İngilizce öğrenimi gören öğrenciler.

Yaş Grubu: Çalışmanın yapıldığı öğrenci grubuna bağlı olarak akademik yaş grubu (Genellikle ortaokul, lise veya üniversite öğrencileri).

Popülasyon Detayları: Geçerlilik çalışmasında kullanılan toplam örneklem büyüklüğü N=606 öğrencidir (AFA için 275, DFA için 331).

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçeği kullanılarak yanıtlanmıştır (1= hiç katılmıyorum - 5= tamamen katılıyorum). Yüksek puanlar, ilgili motivasyon boyutunda yüksek düzeyde katılım veya motivasyonu işaret eder.

Anahtar Kelimeler

Öğrenci Motivasyonu, Yapı Geçerliliği, Psikometri, Dil Öğrenme Tutumu, İngilizce Öğretimi, Faktör Analizi, Özgüven.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Veri Kaynağında Belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresi: emehdiyev@cumhuriyet.edu.tr (Sorumlu Yazar Esmira Mehdiyev)

Yazma Adresi: Veri Kaynağında Belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2017 yılında yayımlanan akademik bir çalışmanın parçası olarak geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari kullanım veya telif hakları hakkında detaylı bilgi için sorumlu yazar Esmira Mehdiyev ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Bu ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [ingilizce-dil-ogreniminde-motivasyon-olcegi-toad.pdf](#)

Makalenin Dergipark üzerindeki bağlantısı: dergipark.gov.tr

Kaynaklar

Mehdiyev, E., Uçurlu, C. T., & Usta, H. G. (2017). İngilizce Dil Öğreniminde Güçlükler Ölçeği geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 13 (3), 411-429.

İngilizce Dil Öğreniminde Motivasyon Ölçeği Maddeleri

Ölçek, toplam 3 alt boyut ve 16 maddeden oluşmaktadır. Aşağıda her bir alt boyuta ait örnek bir madde sunulmuştur:

Özgüven (4 madde): Diğerlerine göre İngilizce öğrenmek benim için daha zordur.

Tutum (5 madde): İngilizce öğrenme süreci bana mutluluk veriyor.

Kişisel Kullanım (7 madde): İngilizce öğrenmeyi farklı yabancı yayınlar izleyebilmek için istiyorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM